

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และขอเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับบัณฑิตศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปัจจุบัน ในแง่ของวัตถุประสงค์ หลักสูตรและเนื้อหาวิชาการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล และประโยชน์ของการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในระดับนี้
2. เพื่อศึกษาปัญหา และความคิดเห็นของอาจารย์ที่สอนวิชาภาษาอังกฤษ และนิสิตบัณฑิตศึกษาในปัจจุบัน และนิสิตที่จบการศึกษาไปแล้ว ในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ เกี่ยวกับความต้องการ สภาพการเรียนการสอน และประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนภาษาอังกฤษในระดับนี้
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตในกลุ่มสาขาวิชาดังกล่าว ที่มพื้นฐานทางภาษาอังกฤษที่ต่างกัน
4. เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในระดับบัณฑิตศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมากขึ้น

การดำเนินการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากร ประกอบด้วย อาจารย์ที่ทำการสอนภาษาอังกฤษในระดับบัณฑิตศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 5 คน นิสิตบัณฑิตศึกษาปัจจุบัน

ในปีการศึกษา 2521 รวม 167 คน และนิสิตที่จบการศึกษาแล้วสุ่มย้อนหลังไป 2 ปี คือ ปีการศึกษา 2519 และปี 2520 จำนวน 133 คน โดยสุ่มมา 50% ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตัวอย่างประชากรเป็นนิสิตใน 4 กลุ่มสาขาวิชา คือ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ, กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ, กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ ตามการแบ่งกลุ่มของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เฉพาะแผนกวิชาที่มีการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเท่านั้น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์อย่างละ 1 ชุด

แบบสอบถามสำหรับถามนิสิตปัจจุบัน และนิสิตที่จบการศึกษาแล้วของทุกกลุ่มสาขาวิชา แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบเลือกตอบ ถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ ตอนที่ 2 เป็นแบบเลือกตอบเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนและประโยชน์ของวิชาภาษาอังกฤษ และเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ถามเกี่ยวกับความคิดเห็น ตลอดจนความต้องการและประโยชน์ของการเรียนภาษาอังกฤษ ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบเสนอข้อคิดและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนภาษาอังกฤษระดับบัณฑิตศึกษา

แบบสัมภาษณ์สำหรับถามอาจารย์ที่สอนวิชาภาษาอังกฤษในกลุ่มสาขาวิชาดังกล่าว แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานภาพของอาจารย์ ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะของอาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับบัณฑิตศึกษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนด้วยตนเอง สำหรับแบบสอบถาม ได้แจกแก่นิสิตปัจจุบัน และเก็บด้วยตนเอง ส่วนนิสิตที่จบการศึกษาแล้วนั้น ได้จัดส่งไปทางไปรษณีย์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีหาค่าร้อยละ, คะแนนเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน χ^2 -test และ z-test โดยนำข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและคำตอบเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนมาหาค่าร้อยละ สำหรับข้อมูลที่

เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นภายในกลุ่ม โดยใช้ t-test และ z-test แล้วเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นระหว่างกลุ่ม โดยใช้ z-test ส่วนข้อมูลที่ได้อาจการสัมภาษณ์และคำถามแบบปลายเปิดใช้วิธีสรุปเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ปรากฏว่า ส่วนใหญ่เป็นชายมากกว่าเป็นหญิง มีอายุเฉลี่ยในระหว่าง 26-30 ปี วุฒิการศึกษาของผู้สอนมีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี ผลการวิเคราะห์จุดมุ่งหมายหลังจบการศึกษาของนิสิตปัจจุบันในทุกกลุ่มสาขาวิชา พบว่า มีความประสงค์จะรับราชการมากที่สุด และผลการวิเคราะห์การทำงานของนิสิตที่จบการศึกษาแล้ว ปรากฏว่า ส่วนใหญ่ได้ทำงานตรงสาขาวิชาที่เรียนมา

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในระดับบัณฑิตศึกษา ปรากฏผลดังนี้ คือ

2.1 ในด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา พบว่า วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาเลือก มีหน่วยกิต สำหรับกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ และเป็นวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต สำหรับกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ โดยที่ในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ มี 4 หน่วยกิต ในกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์มี 4 หน่วยชั่วโมง ส่วนในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ มี 2 หน่วยชั่วโมง จำนวนภาคการศึกษาในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ ใช้เวลาเรียน 1 ภาคการศึกษา ในกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์, กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ ใช้เวลาเรียน 2 ภาคการศึกษา วิชาภาษาอังกฤษที่เรียนส่วนใหญ่เน้นความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่อ่าน แต่ในกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ ยังจึกเนื้อหาไม่สัมพันธ์กับสาขาวิชาของผู้เรียน ส่วนในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์

จัดเนื้อหาสัมพันธ์กับแผนกวิชาที่เรียน และในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ จัดแบบสัมพันธ์กับสาขาวิชาของผู้เรียน และแทรกด้วยภาษาอังกฤษทั่วไป

2.2 ในด้านการจัดการเรียนการสอน ปรากฏว่า อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่เป็นชาวต่างประเทศ พูดภาษาอังกฤษทั้งชั่วโมงในขณะที่ทำการสอน นิสิตส่วนใหญ่ไม่มีตำราหรือเอกสารประกอบการเรียน สภาพห้องเรียนและระดับความยากง่ายของเนื้อหาที่สอนมีความเหมาะสมแล้ว และจำนวนผู้เรียนในแต่ละชั้นเรียนส่วนใหญ่มีจำนวนระหว่าง 21 ถึง 30 คน

2.3 ในด้านการทดสอบวิชาภาษาอังกฤษ พบว่า ในกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ จัดการทดสอบประมาณ 2 สัปดาห์ต่อ 1 ครั้ง ข้อทดสอบมีลักษณะเป็นแบบเติมคำ (cloze) ในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ จัดการทดสอบภาคการศึกษาละ 1-2 ครั้ง ข้อทดสอบเป็นแบบปากเปล่าและขอเขียน ส่วนในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ จัดการทดสอบภาคการศึกษาละ 1-2 ครั้ง เช่นกัน แต่ข้อทดสอบมีลักษณะเป็นแบบปนกันสำหรับนิสิตปัจจุบันและเป็นแบบแปลไทยเป็นอังกฤษสำหรับนิสิตที่จบการศึกษาแล้ว นิสิตส่วนใหญ่ในทุกกลุ่มสาขาวิชาระบุว่าไม่มีปัญหาในการทดสอบ ยกเว้นในกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ที่นิสิตปัจจุบันส่วนใหญ่เห็นว่า ข้อทดสอบยากเกินไป

2.4 ในด้านประโยชน์ของวิชาภาษาอังกฤษ นิสิตส่วนใหญ่ในทุกกลุ่มสาขาวิชานำไปใช้ประโยชน์ในการอ่านและแปลตำราประกอบการเรียน

3. ความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิตเกี่ยวกับการเรียนภาษาอังกฤษในระดับบัณฑิตศึกษา ปรากฏผลดังนี้คือ

3.1 ในด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนิสิตปัจจุบันและนิสิตที่จบการศึกษาแล้วของทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา อยู่ในระดับเห็นควมยาก ยกเว้นในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ และกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ ที่นิสิตมีความคิดเห็นควมน้อยเกี่ยวกับวิชาภาษาอังกฤษควร เป็นวิชาบังคับ

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นภายในกลุ่ม พบว่ามีความแตกต่างที่นัยสำคัญ .05 ในค่านหลักสูตรและเนื้อหาวิชาโดยส่วนรวมระหว่างนิสิตปัจจุบันและนิสิตที่จบการศึกษาแล้วเฉพาะกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์เท่านั้น

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่ม 3 กลุ่ม พบความแตกต่างที่นัยสำคัญ .01 ในค่านหลักสูตรและเนื้อหาวิชาโดยส่วนรวมระหว่างกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์เท่านั้น

ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนและขอเสนอแนะของนิสิตทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา สรุปได้ดังนี้คือ ทั้งอาจารย์ผู้สอนและนิสิตส่วนใหญ่ต้องการให้มีการสอนภาษาอังกฤษในระดับบัณฑิตศึกษา นิสิตกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ต้องการวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับ ส่วนนิสิตกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ และอาจารย์ส่วนใหญ่ต้องการให้เป็นวิชาเลือกโดยอยู่ในดุลยพินิจของแต่ละแผนกวิชาด้วย นอกจากนี้แล้วนิสิตและอาจารย์ส่วนใหญ่เสนอให้จัดเนื้อหาสัมพันธ์กับแผนกวิชาของผู้เรียน โดยอาจจะแทรกภาษาอังกฤษทั่วไปลงไปบ้าง

3.2 ในด้านการจัดการเรียนการสอน ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นระหว่างนิสิตปัจจุบันและนิสิตที่จบการศึกษาแล้วของทั้ง 4 กลุ่ม สาขาวิชา อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ยกเว้นในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ ที่นิสิตที่จบการศึกษาแล้วมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้วยน้อยเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอนควรเป็นชาวต่างประเทศ จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่มทั้ง 3 กลุ่ม ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในด้านการจัดการเรียนการสอนโดยส่วนรวม

ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนและขอเสนอแนะของนิสิตทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา สรุปได้ดังนี้คือ นิสิตส่วนใหญ่เสนอว่าอาจารย์ผู้สอนควรเป็นชาวต่างประเทศ และจัดเนื้อหาสัมพันธ์กับแผนกวิชาของผู้เรียน อาจารย์ควรมีความรู้ในแผนกวิชานั้น ๆ พอสมควร ควรจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมแก่นิสิตที่เรียนอ่อนในวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งก็สอดคล้องกับความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน ส่วนในเรื่องการจัดการหรือเอกสารประกอบการเรียนนั้น อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับนิสิต

3.3 ในคานการวัดผลและการประเมินผล ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่างนิสิตปัจจุบันและนิสิตที่จบการศึกษาแล้วของทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา อยู่ในระดับเห็นควมมากในเรื่องความเหมาะสมของขอทดสอบ ยกเว้นนิสิตปัจจุบันในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ และกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ ที่นิสิตเห็นควมน้อย

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นภายในกลุ่ม พบว่า มีความแตกต่างที่นัยสำคัญ .01 ในเรื่องความเหมาะสมของขอทดสอบระหว่างนิสิตปัจจุบันและนิสิตที่จบการศึกษาแล้ว เฉพาะกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ เท่านั้น

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่ม 3 กลุ่ม พบว่า มีความแตกต่างที่นัยสำคัญ .01 ในเรื่องความเหมาะสมของขอทดสอบระหว่างกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ กับกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ

ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนและขอเสนอแนะของนิสิตทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา สรุปได้ดังนี้คือ นิสิตในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ รวมทั้งอาจารย์ในกลุ่มนี้ไม่ค่อยมีปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล ส่วนในกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ นิสิตเสนอว่าขอทดสอบประเภทเติมคำที่ไข้อยู่ในปัจจุบันไม่เหมาะสมสำหรับนิสิต ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าเป็นเนื่องจากนิสิตมีพื้นฐานความรู้ต่างกันทำให้การวัดผลประเมินผลแบบนี้เป็นไปค่อนข้างลำบาก

3.4 ในคานประโยชน์ของการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นระหว่างนิสิตปัจจุบันและนิสิตที่จบการศึกษาแล้วของทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา อยู่ในระดับเห็นควมน้อย ยกเว้นในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ที่นิสิตปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นควมมาก เกี่ยวกับวิชาภาษาอังกฤษที่เรียนใหม่ประโยชน์ในการอ่านคนควาคำราเพิ่มเติม

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นภายในกลุ่ม พบว่า มีความแตกต่างที่นัยสำคัญ .05 ในคานประโยชน์ของวิชาภาษาอังกฤษโดยส่วนรวมระหว่างนิสิตปัจจุบันและนิสิตที่จบการศึกษาแล้ว เฉพาะกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ เท่านั้น

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่ม 3 กลุ่ม พบว่า มีความแตกต่างที่นัยสำคัญ .05 ในคานประโยชน์ของวิชาภาษาอังกฤษโดยส่วนรวมระหว่างกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ เท่านั้น

ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนและข้อเสนอแนะของนิสิตทั้ง 4 กลุ่ม สาขาวิชา สรุปได้ดังนี้คือ อาจารย์ในทุกกลุ่มสาขาวิชาเห็นว่านิสิตควรได้รับประโยชน์มาก จากการเรียนภาษาอังกฤษในระดับนี้ แต่นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ได้รับประโยชน์มากเท่าที่ควร และนิสิตเสนอให้จัดเนื้อหาสัมพันธ์โดยตรงกับแผนกวิชาของผู้เรียนมากขึ้น และอาจแทรกควม ภาษาอังกฤษทั่วไปบ้าง เพื่อนิสิตจะได้นำไปใช้ประโยชน์มากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลของการวิจัย ทำให้ทราบข้อเท็จจริงซึ่งควรนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

1. ในด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา นิสิตและอาจารย์ส่วนใหญ่ทุกกลุ่มสาขาวิชา เห็นด้วยกับการจัดให้มีการสอนภาษาอังกฤษในระดับบัณฑิตศึกษา และให้เน้นทักษะในการ อาน เพราะการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีต้องอาศัยการวิจัยอันควาวิทยาการ เพื่อจะได้มีความรู้กว้างขวางขึ้น ดังที่ อาชิบอลด์ บี ชอว์ (Archibald B. Shaw) และ ชาร์ง บัวศรี ไกลลาวไวว่า "การสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองนับเป็นความ จำเป็น และเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งของนิสิตนักศึกษาและอาจารย์ที่จะรวมในโครงการปริญญา ระดับสูง"¹ ส่วนความเห็นในเรื่องที่จะให้วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาเลือกหรือวิชาบังคับนั้น นิสิตกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ เห็นว่าควร เป็นวิชา บังคับ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะนิสิตทั้ง 2 กลุ่ม เห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษและสามารถ นำเนื้อหาจากการสอนไปใช้ประโยชน์ต่อการเรียนได้มาก เพราะทั้ง 2 กลุ่มสาขาวิชา นี้จัดเนื้อหาสัมพันธ์กับสาขาวิชาของผู้เรียน ส่วนอาจารย์ส่วนใหญ่ซึ่งเป็นอาจารย์ในกลุ่มสาขา วิชาสังคมศาสตร์ นิสิตในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ และกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์

¹ Archibald B. Shaw และ ชาร์ง บัวศรี, "การวิเคราะห์การคาดคะเน ความต้องการอาจารย์มหาวิทยาลัยในประเทศไทย," หน้า 21.

เห็นว่าภาษาอังกฤษควรจัดเป็นวิชาเลือก อาจจะเป็นเพราะอาจารย์เห็นว่า การเรียนถ้าไม่ได้เกิดจากแรงจูงใจของผู้เรียนเองแล้วยากที่จะได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ จรรยา วงศ์สายัณห์ ที่ว่า "การเรียนภาษาต่างประเทศนั้น มูลเหตุจูงใจเป็นเรื่องสำคัญที่สุด" ¹ และนิสิตในกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ ก็เห็นด้วยในเรื่องนี้ เพราะถ้าถูกบังคับให้เรียนโดยไม่เห็นประโยชน์อะไรและไม่สมัครใจ โดยเฉพาะในกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ ที่ไม่สามารถนำความรู้ภาษาอังกฤษไปใช้ได้กับแผนกวิชาของตน เนื่องจากการจัดเนื้อหาในกลุ่มสาขานี้จัดไม่สัมพันธ์กับสาขาวิชาของผู้เรียน ก็อาจเป็นการเสียเวลาเรียนไปโดยเปล่าประโยชน์

2. ในด้านการจัดการเรียนการสอน นิสิตส่วนใหญ่ต้องการให้อาจารย์ผู้สอนเป็นชาวต่างประเทศ เพราะจะได้รับประโยชน์ในการฝึกฟังและพูดภาษาต่างประเทศไปด้วย ส่วนนิสิตที่จบการศึกษาแล้วในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์มีความเห็นต่างไป เพราะลักษณะเนื้อหาวิชาที่สอนต้องอาศัยการตีความและวิเคราะห์เป็นหลัก ถ้าอาจารย์ไทยทำการสอน นิสิตจะสามารถเข้าใจได้ลึกซึ้งกว่าอาจารย์ชาวต่างประเทศ ในกรณีนี้นิสิตและอาจารย์ส่วนใหญ่ต้องการให้จัดเนื้อหาสัมพันธ์กับแผนกวิชาของผู้เรียนนั้น และแทรกด้วยภาษาอังกฤษทั่วไปนั้น อาจเป็นเพราะจะได้นำความรู้ไปใช้ประกอบการเรียนและใช้ในชีวิตประจำวันได้ และเสนอให้จัดหาผู้สอนที่มีความรู้ในแผนกวิชาที่สอนบ้าง เพราะอาจจะเกรงว่าจะเกิดปัญหาเช่นเดียวกับในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ ที่ผู้สอนต้องเป็นฝ่ายถามผู้เรียนในบางเรื่อง ซึ่งในเรื่องนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของ เจ คี คอร์บลัทธ (J. D. Corbluth) ในข้อที่ว่า "ผู้สอนไม่ควรมีความรู้เพียงผิวเผินทั้งในค่านภาษาและเนื้อหาวิชาที่สอน เนื่องจากการสอนภาษาเป็นเรื่องของการฝึกทักษะ แต่ในค่านเนื้อหาวิชาเป็นการให้ความรู้ ผู้สอนที่มีความชำนาญในเรื่องทั้งสอง จะทำให้การสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ได้อย่างไร" ² สำหรับในเรื่องการจัดให้มีการสอนซ่อมเสริม

¹ จรรยา วงศ์สายัณห์, "ปัญหาการสอนภาษาต่างประเทศแก่เด็กไทย," หน้า 21.

² J. D. Corbluth, "English- or Special English?", p. 279.

แก่นิสิตที่เรียนอ่อนในวิชาภาษาอังกฤษนั้น ทั้งนิสิตและอาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นด้วย เพราะพื้นฐานของวิชาภาษาอังกฤษของนิสิตแต่ละคนมีความแตกต่างกัน การเรียนการสอนจะให้ผลดีได้ก็ควรที่จะคำนึงถึงผู้ที่เรียนอ่อนด้วย ส่วนการที่อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการจัดทำหรือเอกสารประกอบการเรียนนั้น อาจจะเป็นเนื่องจากถ้าทำเป็นรูปเล่มถาวร เนื้อหาอาจจะไม่สามารถใช้ได้ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ และถ้ามีการเรียนร่วมกันหลาย ๆ สาขาวิชา ดังเช่น ในกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ จะมีปัญหาในการเลือกเนื้อหาการสอน และถ้าจะทำให้คงใช้เวลาานเพราะจะต้องสัมพันธ์กับแต่ละแผนกวิชาตามความต้องการของผู้เรียน

3. ในด้านการวัดผลและประเมินผล นิสิตในกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ มีปัญหา มากกว่าในกลุ่มสาขาวิชาอื่น ๆ โดยเฉพาะนิสิตปัจจุบันซึ่งอาจจะเป็นเพราะการใช้ข้อทดสอบ ชนิดเติมคำ (cloze) ซึ่งเป็นข้อทดสอบที่มีอำนาจการใช้กว้างขวางมาก สามารถทดสอบ ความรู้และความสามารถทางภาษาได้อย่างดี แต่เนื่องจากนิสิตส่วนใหญ่ไม่เคยชินกับข้อ ทดสอบประเภทนี้ และยังมีพื้นฐานความรู้ทางภาษาอังกฤษต่างกันมาก จึงมีความเห็นว่ายากเกินไป และเห็นว่าข้อทดสอบประเภทนี้ไม่เหมาะสมกับนิสิต

4. ในด้านประโยชน์ของการเรียนวิชาภาษาอังกฤษจะเห็นได้ว่า นิสิตปัจจุบัน ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าได้รับประโยชน์ในการเรียนน้อยกว่านิสิตที่จบการศึกษาแล้ว ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเนื้อหาวิชาที่จัดสอนไม่สัมพันธ์โดยตรงกับแผนกวิชาของผู้เรียน จึงนำไปใช้ ได้น้อยในปัจจุบัน แต่เมื่อจบการศึกษาออกไปทำงาน ภาษาอังกฤษทั่วไปที่ใดเรียนมาอาจจะ ได้ใช้เมื่อถึงคราวจำเป็น ยกเว้นในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ ที่นิสิตปัจจุบันมีความเห็นว่า ได้รับประโยชน์มากกว่านิสิตที่จบการศึกษาแล้ว สาเหตุอาจจะมาจากการจัดเนื้อหาวิชาที่ มุ่งพัฒนาทักษะการอ่านตำราทางประวัติศาสตร์แต่เพียงอย่างเดียว ไม่มีภาษาอังกฤษที่ใช้ ในชีวิตประจำวันเลย โอกาสที่จะอ่านตำราทางประวัติศาสตร์เมื่อจบการศึกษาแล้วคงจะ น้อยกว่าในขณะที่เรียนอยู่ ส่วนในเรื่องที่นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่าได้รับประโยชน์จากการเรียน น้อย แต่อาจารย์เห็นว่า ควรได้รับประโยชน์มากนั้น อาจจะมีสาเหตุหลายประการ ดังเช่น

ผู้เรียนขาดความเอาใจใส่เท่าที่ควร เนื้อหาวิชาที่จัดสอนไม่สัมพันธ์กับแผนกวิชาของผู้เรียน ซึ่งนำไปสู่ประกอบการเรียนไม่ได้ หรือการที่จะต้องเรียนเนื้อหาวิชาในแผนกของตนเอง แต่เพียงเรื่องเดียว มีความรู้ในเรื่องภาษาอังกฤษทั่ว ๆ ไปน้อย เหล่านี้อาจทำให้นิสิตคิดว่าไม่ได้รับประโยชน์จากการเรียนภาษาอังกฤษเท่าที่ควร ในขณะที่อาจารย์มีความเห็นว่า นิสิตควรจะได้รับประโยชน์มาก ซึ่งอาจเป็นเพราะอาจารย์เห็นว่าวิชาภาษาอังกฤษที่จัดสอนไม่ว่าจะมีเนื้อหาวิชาสัมพันธ์กับแผนกวิชาของผู้เรียนหรือเป็นภาษาอังกฤษทั่ว ๆ ไป ก็สามารถให้ประโยชน์แก่ผู้เรียนได้ทั้งสิ้น และในขณะที่ทำการสอน นิสิตส่วนใหญ่ก็มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่สอนดี แต่ นิสิตอาจจะยังไม่สามารถประยุกต์ใช้ภาษาอังกฤษที่เรียนมาให้เป็นประโยชน์ หรืออาจจะยังหาโอกาสใช้ประโยชน์ได้ไม่มากพอ ซึ่งเมื่อจบการศึกษาแล้วอาจจะใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น ดังนั้น นิสิตจบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นควมมากกว่า นิสิตปัจจุบันในเรื่องประโยชน์ของการเรียนนี้

ขอเสนอแนะ

เนื่องจากตัวอย่างประชากรทั้งอาจารย์ และนิสิต ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับบัณฑิตศึกษาไว้บ้างแล้ว ผู้วิจัย จึงจะขอสรุปเสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ดังนี้คือ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1.1 ควรกำหนดนโยบายที่แน่นอนและเด่นชัด ในเรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับบัณฑิตศึกษา เพราะเท่าที่เป็นอยู่ บางแผนกวิชาที่มีการสอน บางแผนกวิชาไม่มีการสอน บางแผนกเป็นวิชาเลือก บางแผนกเป็นวิชาบังคับ บางแผนกจัดการสอนเองโดยไม่ขึ้นกับบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งถ้าคิดว่าภาษาอังกฤษมีประโยชน์เพราะเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ก็ควรที่จะวางนโยบายให้เป็นระบบได้ว่า จะจัดการสอนหรือไม่ อย่างไร

1.2 ในกรณีที่จัดให้มีการสอน ควรตั้งวัตถุประสงค์และหลักสูตรให้แน่นอน และเห็นเด่นชัดกว่านี้ว่าจะสอนเพื่ออะไร และเตรียมการจัดสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมากที่สุด ซึ่งในเรื่องนี้ผู้บริหารของแต่ละแผนกวิชาอาจจะกำหนดไว่ว่านิสิตในแผนกของตนประเภทใดควรที่จะเรียน ประเภทใดควรจะได้รับยกเว้น และควรกำหนดได้ว่าจะให้เป็นวิชาเลือก หรือวิชาบังคับในแผนกของตน รวมทั้งกำหนดลักษณะการเรียนการสอนในแผนกของตนว่าควรจะเน้นให้นิสิตพัฒนาทักษะในด้านใดเป็นพิเศษ

1.3 ถ้าการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีวัตถุประสงค์ที่จะให้เป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ควรมีแนวโน้มที่จะจัดเนื้อหาวิชาให้สัมพันธ์กับแผนกวิชาของผู้เรียน และงานขั้นต่อไปของผู้บริหาร คือ การจัดเตรียมเนื้อหาวิชา, การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนจัดผู้สอนที่มีความสามารถทั้งในด้านทักษะการใช้ภาษา และมีความรู้ในเนื้อหาวิชาของแผนกนั้น ๆ พอสมควร เพื่อป้องกันมิให้เกิดข้อบกพร่องอันอาจเกิดขึ้นได้ในขณะทำการเรียนการสอน

1.4 อาจจะเปิดหลักสูตรภาษาอังกฤษในระดับบัณฑิตศึกษาหลายหลักสูตร โดยการพัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้นิสิตผู้สนใจได้เลือกเรียน นอกเหนือไปจากหลักสูตรที่จำเป็นต้องเรียน

1.5 ควรสนับสนุนและติดตามผลการวิจัยใหม่ ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อจะได้นำมาปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้ทันต่อเหตุการณ์ และเหมาะสมกับผู้เรียนยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้สอน

2.1 ควรจัดเนื้อหาให้สัมพันธ์กับแผนกวิชาของผู้เรียน โดยอาจจะแทรกภาษาอังกฤษทั่วไปบ้าง

2.2 ในการสอนควรเน้นความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่อ่าน หรือทักษะบางอย่างตามความจำเป็นที่จะใช้ของแต่ละแผนกวิชา

2.3 เนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษที่สอน และนำมาทดสอบ ควรจะมีระดับความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน

2.4 อาจจะทำคำหรือเอกสารประกอบการเรียนวิชาภาษาอังกฤษให้แก่ นิสิตบ้างตามความจำเป็น การจัดกลุ่มผู้เรียนในแต่ละชั้นไม่ควรมีจำนวนมากเกินไป และ ถ้าจัดการสอนซ่อมเสริมแก่นิสิตที่เรียนอ่อนได้ก็จะดียิ่งขึ้น

2.5 ลักษณะของข้อทดสอบที่ดี อาจจะทำให้มีลักษณะปนกันหลายแบบ แทนที่จะเป็นแบบใดแบบหนึ่งอย่างเดียว ซึ่งขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอน

นอกจากนี้แล้ว ในคานผู้สอนเองควรจะเป็นคนหูกว้างตากว้าง ทันต่อเหตุการณ์ รับรู้เทคนิคการสอนใหม่ ๆ รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน รวมถึงกับอาจารย์ที่สอนในวิชาอื่น ๆ ตลอดจนเพิ่มพูนทักษะและความรู้ให้แก่ตนเองอยู่เสมอ

3. ขอเสนอแนะสำหรับอาจารย์ผู้สอนในวิชาอื่น ๆ ในระดับมัธยมศึกษา

เพื่อจะให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้ผลดียิ่งขึ้น และให้นิสิตสามารถ นำภาษาอังกฤษที่เรียนไปใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น อาจารย์ผู้สอนในวิชาอื่น ๆ ควรสนับสนุน ให้นิสิต อ่าน คนควา เขียน หรือแปลคำภาษาต่างประเทศ ดังเช่นการมอบหมายให้ทำ รายงาน เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้ นิสิตได้มีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษที่เรียนมาให้เป็นประโยชน์ อีกทั้งผลงานที่ นิสิตทำออกมาจะกว้างขวาง ทันต่อเหตุการณ์ แทนที่จะอ้างอิงจากเอกสาร ภาษาไทยแต่เพียงอย่างเดียว

4. ขอเสนอแนะสำหรับผู้เรียน

การเรียนภาษาให้ได้ดีนั้น ขึ้นอยู่กับตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนควรจะทำใจให้ชอบ เพราะวิชาภาษาอังกฤษให้ประโยชน์ต่อผู้เรียนมากไม่ว่าจะเป็นด้านการเรียน การทำงาน หรือชีวิตส่วนตัว นอกจากจะทำใจให้ชอบแล้ว ผู้เรียนควรจะต้องมีความ เอาใจใส่ต่อการเรียนพอสมควร และรู้จักมุ่งหมายว่าจะเรียนไปเพื่ออะไร และที่สำคัญอีก ประการ คือ การเรียนภาษาส่วนหนึ่งเป็นการฝึกทักษะ ซึ่งสืบเนื่องมาจากการฝึกฝนและ ฝึกหัดอยู่เป็นประจำ ดังนั้น ผู้เรียนที่ต้องการจะเรียนให้ได้ดี ควรคำนึงถึงเรื่องนี้อยู่เสมอ และหมั่นฝึกฝนให้มากขึ้นด้วย

5. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.1 การวิจัยครั้งนี้ เป็นการสำรวจสภาพและความคิดเห็นของอาจารย์ และนิสิตบัณฑิตศึกษา ใน 4 กลุ่มสาขาวิชา ซึ่งการจัดการเรียนการสอนของแต่ละกลุ่มสาขาวิชา มีลักษณะแตกต่างกัน การวิจัยครั้งต่อไป อาจจะทำให้การสำรวจเฉพาะกลุ่มสาขาวิชาใด วิชาหนึ่งให้ลึกซึ้งลงไป เพื่อจะได้อำนวยความสะดวกต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในระดับนี้มากขึ้น

5.2 ถ้ามีการจัดการสอนภาษาอังกฤษในระดับบัณฑิตศึกษา โดยจัดเนื้อหา สัมพันธ์กับแผนกวิชาของผู้เรียนแล้ว ควรจะมีการวิจัยว่าแต่ละแผนกวิชาต้องการ เนื้อหาแบบใด เน้นทักษะอะไร และควรจะมีการแยกเนื้อหาและการสอนของแต่ละแผนกวิชาหรือไม่ อย่างไร

5.3 ควรจะมีการวิจัยเปรียบเทียบความคิดเห็นของการเรียนภาษาอังกฤษ ในระดับบัณฑิตศึกษา ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาที่มีการสอนภาษาอังกฤษในระดับนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย